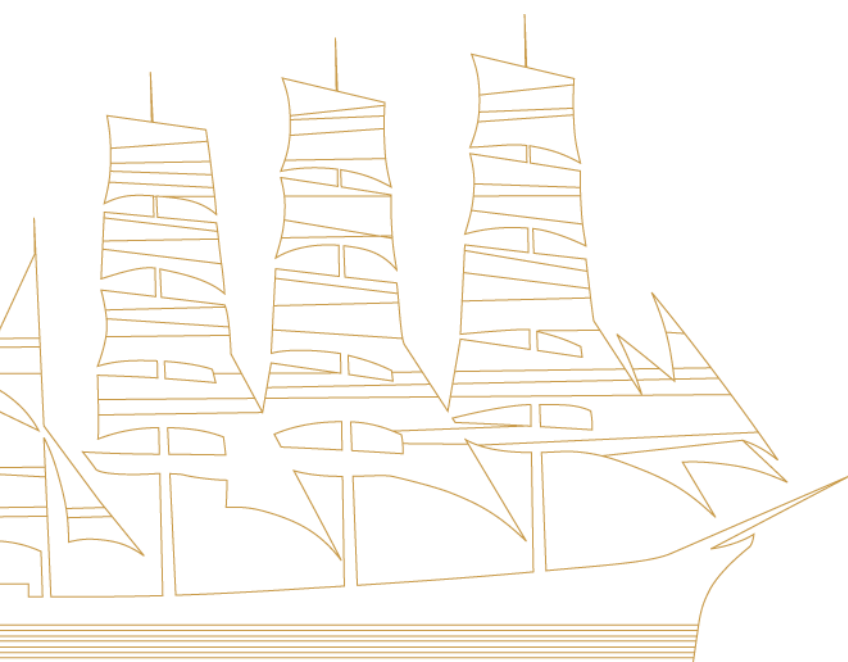

Stadsledningens Verksamhetsplan 2020

Verksamhetsplan

Fas: Verksamhetsplan 2020 **Rapportperiod:** 1.1.2020 **Organisation:** Stadsledningen

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

I stadsledningens budget ingår de kollegiala organen centralvalnämnden, stadsfullmäktige, revision, stadsstyrelse och äldreråd. Stadsdirektörens och stadsledningens uppgift är att bereda ärenden till stadsfullmäktige/stadsstyrelse, verkställa beslut, leda stadens förvaltning, ekonomi, personal, informationsteknik, närings- och bostadsfrågor, miljöfrågor, externa relationer samt handha annan centraliserad service som specificeras av beslutande organ.

Stadsfullmäktige och stadsstyrelsen skall inom den kommunala självstyrelsen sträva efter att främja kommuninvånarnas välfärd och en ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling inom kommunen.

Stadsdirektören och stadsledningens stads-, finans-, personal- och stadsarkitektkansli skall administrera, utveckla och leda stadens förvaltning.

Omvärldsanalys

Världsekonomin visar tecken på avmattning. Under perioden 2017-2018 har den vuxit med 3-3,5 procent men mycket tyder på en lägre tillväxt under de närmaste två åren 2019–2020, ca 3 procent. Tillväxtprognoserna har skrivits ner särskilt inom euroområdet och även i andra EU-länder. De pågående förhandlingarna och de kaotiska förberedelserna inför Brexit har skapat stor osäkerhet kring framtida handelsrelationer med Storbritannien.

Den globala ekonomins dystra läge och de överhängande politiska riskerna (handelskrig, Brexit, etc) har bidragit till att utvecklingen mot ett mer normalt penningpolitiskt läge har avstannat. De senaste utsikterna för inflationen inom euroområdet understiger klart två procent: 1,2 procent för i år och 1,4 procent för år 2020. Den planerade åtstramningen av penningpolitiken har flyttats framåt i tiden. De nuvarande centralbanksräntorna hålls oförändrade åtminstone till slutet av detta år.

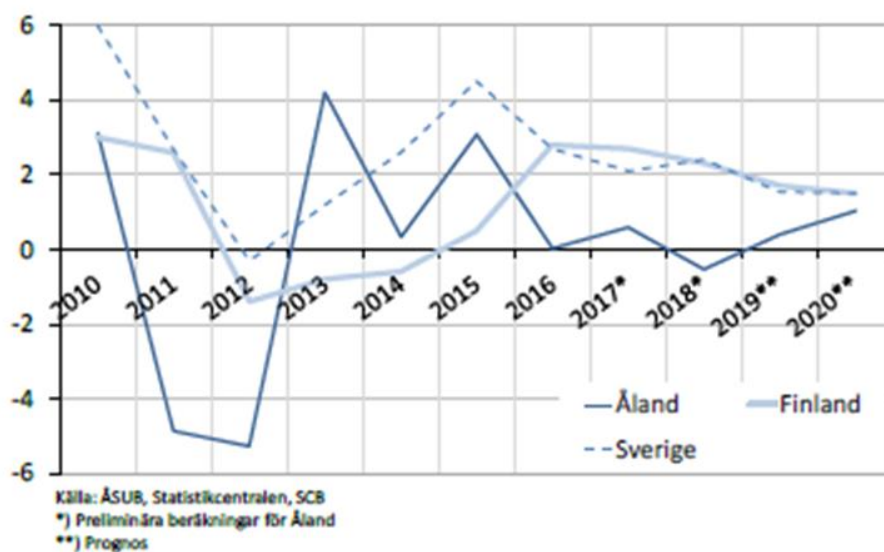
Finlands tillväxttakt saktar in efter en relativt kort period av tillväxt. Bostadsbyggandet minskar och utrikeshandeln växer långsammare. Strukturella skäl, såsom den åldrande befolkningen och den minskade arbetskraften begränsar enligt Finansministeriet tillväxten till under en procent per år på medellång sikt. Den sjunkande arbetslösheten leder till högre hushållsintäkter när fler arbetar och lönerna pressas uppåt som följd av ökande brist på kompetent personal.

Den svenska konjunkturen har gått in i en fas med lägre tillväxt, men **bilden kvarstår av en stark svensk konjunktur**. I och med att den svenska inflationen har utvecklats i linje med de penningpolitiska målen beslöt Svenska Riksbankens direktion att lämna reporäntan oförändrad på -0,25 procent. Däremot aviserar banken kommande höjningar senare i år under förutsättning att konjunkturutsikterna inte försämras.

Åland påverkas fortsättningsvis starkt av förändringar i energipriserna. I synnerhet olje- och bunkerpriserna är viktiga parametrar i ÅSUBs konjunkturbedömning eftersom de direkt eller indirekt påverkar den samlade produktionen, befolkningstillväxten, lönerna, hushållsinkomsterna med mera. Den globala osäkerheten och en stagnerande efterfrågan gör att prognosen på råolja (Brent) hamnar på 63 USD per fat 2019 och sjunker till 61 USD per fat 2020.

Ålands offentliga ekonomi är direkt beroende av avräkningsbeloppet från den finländska statsbudgeten, vilket innebär att en balanserad ökning av de offentliga utgifterna till stor del är beroende av en växande finländsk skattebas. Den offentliga ekonomins konsumtion påverkar efterfrågan på de åländska företagens varor och tjänster på hemmamarknaden. Att den åländska ekonomin är starkt sammanbunden med den finländska framgår också av att förändringarna i hushållsinkomster och priser på Åland och i Finland följer varandra mycket nära.

BNP-tillväxt för Åland, Finland och Sverige 2010-2020

Det allmänna ekonomiska lägets utveckling på Åland

	2016	2017*	2018*	2019 ^P	2020 ^P
BNP till marknadspris (volymförändring, %)	0,0	0,6	-0,5	0,4	1,0
Befolkningsförändring (antal personer)	231	275	300**	210	230
Arbetslöshetsgrad, öppen (årlig tillväxt, %)	3,7	3,6	3,5	3,5	3,6
Konsumentpriser, årlig förändring (%)	0,6	1,7	1,3	1,0	1,3
Kort ränta (Euribor 3 mån, %)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
Växelkurs EUR/SEK	9,47	9,64	10,26	10,00	9,75
Råolja (Brent, USD/fat)	44	55	71	64	61
Bunker (LSMGO, Rotterdam, USD/ton)	379	492	619	556	539

*) Preliminära uppgifter för BNP-tillväxten **) Slutliga uppgifter ^P) Prognoser.
 Källa: ÅSUB, egna beräkningar för BNP, ÅSUB (Befolkning, Arbetsmarknad, Priser); Befolkningsregistercentralen; Finlands bank; US Energy Information Administration; Konjunkturinstitutet; Ship & Bunker (<http://shipandbunker.com/>); OECD; ECB.

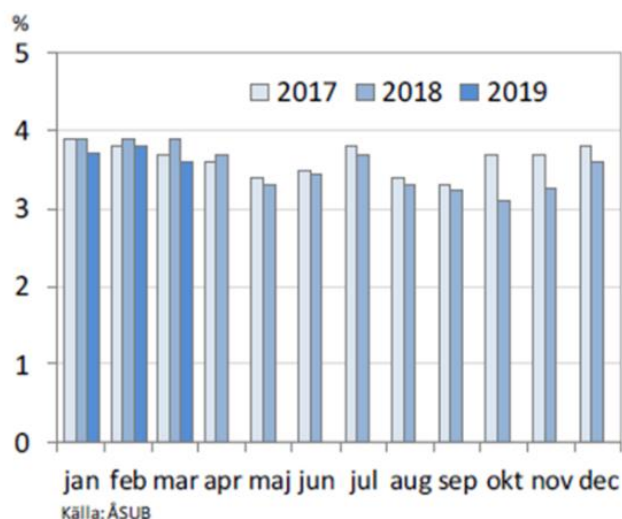
Källa: ÅSUB, Rapport 2019:3.

Det allmänna ekonomiska lägets utveckling i Finland

Andra centrala prognostal	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
BNP, mrd euro	216	224	233	241	249	256
Tjänster, volymförändring, %	1,7	1,9	1,8	1,1	1,1	1,0
Industri, volymförändring, %	2,3	7,1	3,5	2,5	1,6	1,4
Arbetets produktivitet, förändring, %	1,9	2,0	-0,2	0,6	0,6	0,9
Sysselsatta, förändring, %	0,5	1,0	2,5	0,8	0,6	0,2
Sysselsättningsgrad, %	68,7	69,6	71,6	72,4	73,0	73,3
Arbetslöshetsgrad, %	8,8	8,6	7,5	6,9	6,7	6,6
Konsumentprisindex, förändring, %	0,4	0,7	1,2	1,4	1,6	1,7
Förtjänstnivåindex, förändring, %	0,9	0,2	1,8	2,7	3,0	2,8
Bytesbalans, mrd euro	-1,6	-1,5	-0,7	0,0	0,7	1,0
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,7	-0,7	-0,3	0,0	0,3	0,4
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	-0,3	-0,3	-0,3	0,0	0,2	0,4
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	0,4	0,5	0,7	1,0	1,5	2,1
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %	55,9	54,0	52,9	52,2	52,0	52,1
Skattegrad, i förhållande till BNP, %	44,0	43,3	42,3	42,2	42,3	42,0
Offentliga sektorns finansiella sparande, i %	-1,7	-0,7	-0,8	-0,4	-0,1	-0,1
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-2,7	-1,8	-1,3	-0,7	-0,7	-0,3
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	63,0	61,3	59,2	58,4	57,6	57,5
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	47,4	47,2	45,0	44,5	43,8	43,8

Källa: Finlands finansministerium, vinter 2018.

Relativt arbetslöshetstal på Åland, månadsvis

Arbetslöshetstalet låg i mars på 3,6 procent. De senaste två åren har arbetslösheten legat på nästan samma nivå med en svag nedåtgående tendens.

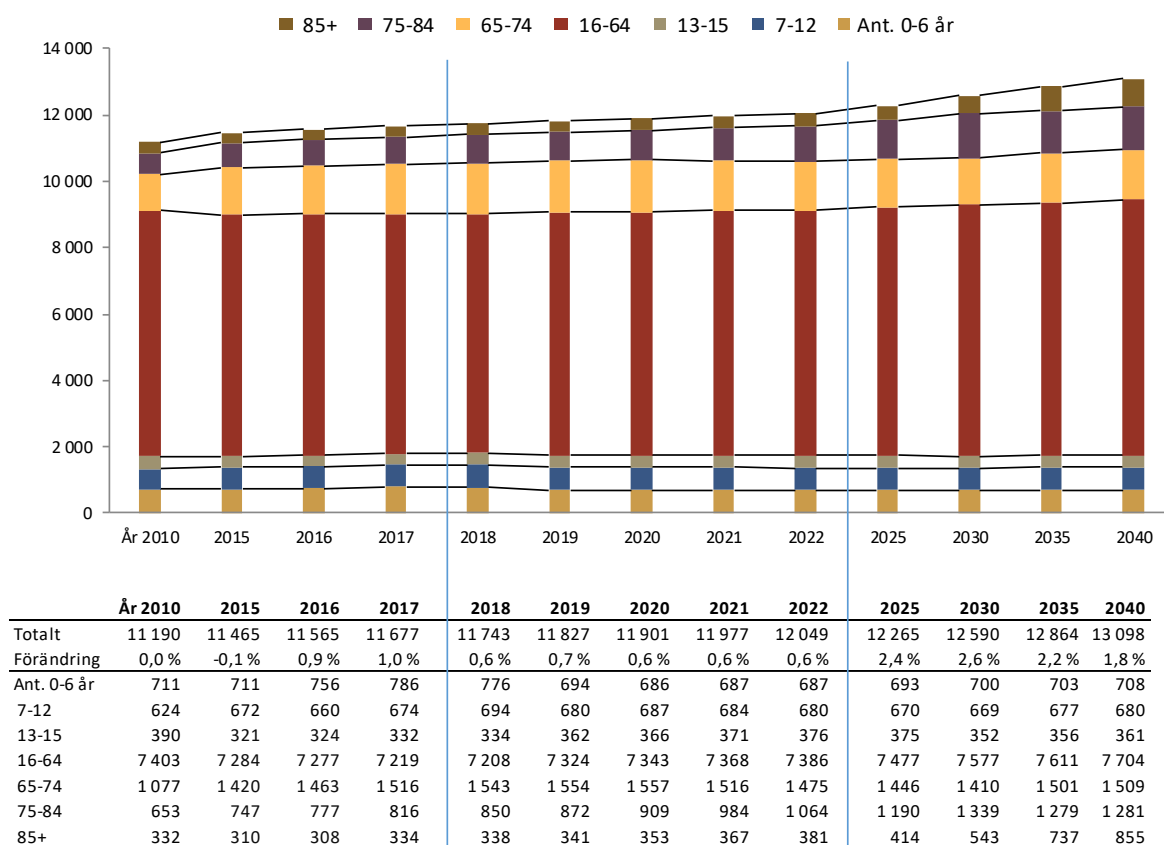
Den årsvisa förändringen, räknad som medeltal för månadsuppgifterna har även den varit liten; arbetslösheten sjönk från 3,7 procent 2016 till 3,6 procent året därpå för att därefter sjunka ytterligare till 3,5 procent förra året (2018).

Befolkningsutvecklingen på Åland

Befolkningsstillväxten 2018 var betydligt högre än den genomsnittliga ökningen under 2000-talet som är 220 personer. Sedan år 2000 har Ålands folkmängd vuxit med över 4 000 personer. I Mariehamn har ökningen varit 1 250 personer och på landsbygden över 3 000. Av landsbygdens tillväxt står Jomala för 1 700, Lemland och Finström för sammanlagt närmare 750 och övriga kommuner för nästan 600. Alla landsbygdskommuner har vuxit. I skärgården är det endast Vårdö som har haft en ökning från år 2000, plus 40 personer, medan regionen som helhet har minskat med 275 personer.

Den åländska befolkningsutvecklingen har varit god sedan två decennier tillbaka. Sedan 1991 har själva befolkningsökningen trendmässigt ökat. Trenden år 2018 låg på en ökning motsvarande 225 personer.

Mariehamns befolkning 2010-2018 och prognos 2019-2040

Ekonomisk hållbarhet:

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

INDIKATORER

Antalet företag med hemort Mariehamn ska öka jämfört med indexåret 2016

Befolkningstillväxten i staden ska öka till i genomsnitt 1 procent eller 116 personer per år.

Invånarnas betyg på staden som plats att leva på ska förbättras.

Nöjd-Region-index 77,9 år 2015, medborgarundersökning Mariehamn, ÅSUB 2015:6

AKTIVITETER

En markanvändningsplan utarbetas.

Staden samverkar med aktörerna inom City Mariehamn med målet att utses till Årets stadskärna i Finland 2024.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

INDIKATORER

Medarbetarindex för staden som helhet ska öka till att överstiga 80.

Medarbetarindexet är resultatet av stadens medarbetarundersökning och visar personalens uppfattning om arbetsuppgift, arbetssituation, samarbete och påverkansmöjligheter, information, fysisk arbetsplats, företagshälsovård samt personalförmåner. År 2015 uppmättes index 79,2.

Ledarskapsindex för staden ska öka till att överstiga 77.

Ledarskapsindex är ett delresultat av stadens medarbetarundersökning och visar medarbetarnas uppfattning om sina ledare och ledarnas förmåga att lyssnar på medarbetare, visa respekt, ge konstruktiv återkoppling och utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare. År 2015 uppmättes index till 73,66.

Sjukfrånvaron inom stadens verksamheter ska minska till högst 4 %.

År 2015 uppgick sjukfrånvaron till 5,02%.

AKTIVITETER

Ibrukttagande av ett nytt HR-system.

Fortsatt arbete för förebyggandet av arbetshälsan.

Ibrukttagande av Hypergenes personalmodul. Personalmodulen ger förbättrade möjligheter för stadens chefer att följa upp och styra personalresurser.

Fortsätta uppgradera stadens IT-miljö och förvaltningsnät med förnyade system och förbättrad metodik, i syfte att skapa bättre förutsättningar för användarna.

En fortsatt förstudie för ibrukttagande av en ny modell för medarbetarenkät.

Ordna ledarskapsutbildning.

Uppmuntra för att lyfta fram positiv information om verksamheten t. ex under chefstimmen. Minst en sak per avdelning under året.

Förhandla med leverantör, och ta i bruk samtliga eller delar av de nya funktionerna dynamiskt inköpssystem, auktion, direktupphandling, avtal & ananlys och digital signering i det elektroniska upphandlingsverktyget.

Intranätet uppgraderas och nya riktlinjer, rutiner och kanaler för internkommunikationen tas i bruk.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

INDIKATORER

Stadens lånebörda ska minska till att underskrida 25 miljoner euro.

30,9 miljoner euro 31.12.2015

Stadens resultat före avskrivningar (årsbidrag) ska i genomsnitt, sett över mandatperioden, vara högre än investeringsnivån.

Skattebasen år 2019 i Mariehamn ska efter inflationsjustering ha ökat med minst 6 procent jämfört med indexåret 2016.

Skattebasen är den massa av förvärvsinkomster som är föremål för kommunal inkomstbeskattning.

AKTIVITETER

Se "Rapporteringsplan till nämnden" nedan.

Social hållbarhet:

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens verksamheter ska förbättras från 68,5 år 2015.

Nöjd-Medborgar-Index 68,5 år 2015, Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6

Antal undanröjda fysiska hinder skall vara fler än under indexåret 2016.

Antalet e-tjänster som staden erbjuder ska öka jämfört med år 2016.

AKTIVITETER

En ny arkivplan utarbetas.

Hemsidans tillgänglighet förbättras och utbildning i "Klarspråk" ges till berörda.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

INDIKATORER

Valdeltagandet i kommunalvalet 2019 ska öka i förhållande till 64,4 % i valet 2015.

Invånarnas bedömning av sina möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut ska förbättras.

Nöjd-Inflytande-Index 54,1 år 2015, Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Antal tvärssektoriella samarbeten inom staden och samarbeten med andra kommuner, föreningar och näringsliv.

AKTIVITETER

Användande av metodiken för servicedesign uppmuntras.
Förtroendevalda erbjuder utbildningsinsatser.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

INDIKATORER

Den öppna arbetslöshetsgraden bland ungdomar under 25 år i Mariehamn ska minska jämfört med år 2016.

Det upplevda hälsotillståndet bland eleverna i grundskolan ska förbättras.

År 2013 upplevde 23 % av stadens högstadiel elever sitt hälsotillstånd som medelmåttligt eller dåligt. Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd, 2013.

Andelen elever som upplever att de är utsatta för mobbing ska minska

År 2016 upplevde 9 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Strandnäs skola, 14 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Övernäs skola samt 7 % av eleverna i Ytternäs skola att de är utsatta för mobbing. KIVA-2016.

Invånarnas värdering av trygghet i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger invånarnas bedömning av hur tryggt och säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg och säker känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur trygg och säker man kan känna sig mot inbrott i hemmet. Bedömningen år 2015 var 81,2. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Ungdomar erbjuder sommararbete inom stadens förvaltningar.

Kulturell hållbarhet:

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheter i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger; tillgång till parker, grönområden och natur; möjligheter att utöva sport, musik, kultur, friluftsliv- och föreningsliv; tillgång till idrottsevenemang; tillgång till kulturevenemang. Bedömningen år 2015 var 77,9. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

INDIKATORER

Antal egna och samproducerade kultur- och kulturarvsfrämjande evenemang ökar jämfört med 2016.

Antal insatser för vård av kulturarv och kulturturism ökar jämfört med 2016.

AKTIVITETER

Förberedande arbete inför Tall Ships Races 2021.

Stadens strategi för externa kontakter och samarbeten uppdateras och fastställs.

Staden månar om värdefulla kontakter och samarbeten.

INDIKATORER

Staden omvärderar sina externa kontakter i syfte att delta i samarbeten och evenemang som ger mervärde för staden utgående från övriga målsättningar.

Miljömässig hållbarhet:

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

INDIKATORER

Fortsatt ISO 14001 certifiering samt godkänd årlig ISO 14001 auditering.

Uppfyllda miljömål, genom verkställande av årliga miljöhandlingsplaner.

Tom 31.12.2017 innebär det i korthet: Minska koldioxidutsläppen. Öka inköpen av miljöanpassade varor och tjänster. Öka andelen livsmedel, som produceras enligt ekologiskt hållbara metoder och som staden tillhandahåller skola, dagis och äldreomsorg m.m. Optimera avloppsreningen. God inomhusmiljö med dokumenterat fungerande ventilation och radonnivåer inom av fullmäktige fastställda gränsvärden.

AKTIVITETER

En cykelstrategi utformas med åtgärder för att främja cykeln som transportmedel både internt och externt.

Bilavvändningen i stadens verksamhet kartläggs och förslag utarbetas till gemensamma principer och eventuell pool-lösning.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens insatser för att invånarna skall kunna leva miljövänligt skall förbättras.

Bedömningen år 2015 var 60,8. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Jobba ständigt för klimatsmarta alternativ inom stadens kost-och lokalservice.

Månadens miljötips publiceras på hemsidan.

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Unika sidvisningar mariehamn.ax	521 938	540 000	540 000
Besvarade samtal av telefonist	61 009	56 122	56 500
Leverantörsfakturor totalt via attestprogrammet	27 309	27 339	27 369
därav e-leverantörsfakturor	9 015	9 569	10 157
Fakturor totalt		32 860	32 896
därav e-fakturor		10 649	11 303
Löneutbetalningar	16 484	18 500	19 500
Personer som slutat sin anställning		35	35
Varav ålderspension		25	20
Kost prestationer totalt i stadens kosthåll	858 136	900 000	920 000
Ekologiska livsmedel andel i %	24,0%	30,0%	30,0%
Yta m ² som städas (per 31.12)	49 518	50 402	50 891

Personal

Nämndens personalbudget bygger på att 124,35 årsarbeten skall förverkligas. Jämfört med år 2019 innebär detta en utökning med 1,91 årsarbeten.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Stadsledningen har inga inplanerade större utvärderingar eller uppföljningar, förutom de som omnämns i "Rapporteringsplan till nämnden".

Rapporteringsplan till nämnden

Följande rapporter planeras:

- Bokslut 2019 i april,
- tertialuppföljning 1 t.o.m. april 2020 i juni och
- tertialuppföljning 2 t.o.m. augusti 2020 i oktober.
- Den ekonomiskt interna kontrollen utvecklas genom att färdigställa "kassaflödesrapporter" för respektive anslag och kännedom till stadsstyrelsen.